

Puhdas Tohmajärvi ry:n hakemus Luosojoen, Ruostepuron ja Saarekkeenpuron kunnostussuunnittelun omarahoitusosuuden rahoittamiseksi

Kunnanhallitus 26.06.2023 § 185

129/00.01.05/2023 [Luosojoki-hanke]

Puhdas Tohmajärvi ry on lähestynyt Tohmajärven kuntaa, Tohmajärven (järvi) kunnostuksen jatkamisella. Yhdistys on hakenut kunnostushankkeen suunnittelua varten ELY-keskukselta rahoitusta ja saanut myönteisen päätöksen. Yhdistys hakee Tohmajärven kunnalta rahoitusta suunnittelun omarahoitusosuuden kattamiseksi.

Yhdistys taustoittaa hakemusta seuraavasti

Tohmajärvellä toteutettiin 2016-2018 Tohmajärven valuma-alueen n. 700.000 (alv 0 %) euron arvoinen kunnostusprojekti, jonka yhteydessä Luosojoen ja Ruostepuron kunnostusta piti siirtää. Tuolloinen hankkeen ohjausryhmä ja työryhmä totesivat, että asiaan tulisi palata mahdollisimman pian. Vuonna 2019 pidettiin neuvottelu, jossa todettiin, ettei siinä tilanteessa ollut resursseja lähteä toteuttamaan hanketta. Puhdas Tohmajärvi ry sai vuosi sitten Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta vinkin hakea avustusta em. kohteen kunnostussuunnitteluun. Tämä hakemus (yht. 50.000 euron) jätettiin ELY:lle 29.11.2022 (POKELY / 13802022) ja siihen saatiin myönteinen vastaus 5.5.2023 siten, että ELY-rahoitus on korkeintaan 20.000 euroa, tai 50% suunnittelun kokonaiskustannuksista.

Puhdas Tohmajärvi ry:n hakemuksessa kaavailtiin, että omarahoitusta saataisiin sekä kunnalta että muilta toimijoilta (kuten vuosina 2016-2018). Yhdistyksen mukaan nykyisessä tilanteessa yksityisen rahoituksen saaminen on haastavaa. Puhdas Tohmajärvi ry (PuhTo) pystynee rahoittamaan muutaman tuhannen euron osuuden. Suunnitelma sisältää kahden vuoden projektin yksityiskohtaisen valmistelun maastotutkimuksineen, työsuunnitelmineen, maanomistajakuulemisineen ja yleisön informoimisineen ja kuulemisineen. Hankkeessa on teetetty valmistelutöitä Vesistö- ja luontokunnostus Janne Raassinalla eli vesinäytteitä tulva-ajalta, maastokäyntejä ja kuvauksia sekä kaksi neuvonpitoa PuhTo:n edustajien kanssa. Näitä kuluja on syntynyt tähän mennessä noin 5.000 euroa. Suunnittelukilpailutus toteutetaan ELY:n ohjeiden mukaan kesäkuun aikana.

Vuonna 2022 teetettiin em. yrittäjällä kartoitus/selvitys vuosien 2016-2018 projektin aikana tehdyistä kunnostuskohteissa. Siinä todettiin, että Ruostepuro, jolle tehtiin em. hankkeen aikana vähäisiä toimenpiteitä, vaatii jatkossa perusteellista kunnostusta nimenomaan ravinnevalumien estämiseksi. Oheismateriaaleissa keväällä 2022 tehdyn selvityksen kartta ja lyhyt selvitys kustakin tehdystä valuma-aluekohteesta. Ruostepuro ja Saarekkeenpuro ovat Luosojoen yläpuolisia puroja, jotka keräävät runsaasti vettä itse pääuomaan. Luosojoen – järveen laskevien jokien ja purojen suurin valumajoki - kunnostustarve johtuu ennen muuta eroosiosta, joka voimakkaan virtauksen aikaan (kevät- ja kesätulvien aikaan) irrottaa maamassoja tonneittain siirtymään kohti järveä. Myös joen varren puustoa romahtaa joka vuosi runsaasti.

Toteutus

Hakemuksessa Puhdas Tohmajärvi ry hakee max. 20.000:n euron omarahoitusosuutta em. suunnitteluhankkeeseen ja esittää, että kunta ottaisi vastuulleen hakea varsinaista hanketta varten tarvittavat määrärahat ELY:ltä sekä sitoutuisi hankkeen työnjohdolliseen ja taloudelliseen organisointiin vuosina 2024-2025. Karkea arvio hankkeen varsinaisista toteutuskustannuksista on noin 500.000 euroa (alv 0 %). Tästä kokonaisummasta kunnan osuus olisi 20/30% riippuen siitä, millaiseksi hanke tulkitaan JTF-hankerahoituksessa, olisiko se esim. turvetuotannosta lopetettujen soiden jälkihoitorahoitusta.

Todettakoon, että 20.6.2023 on pidetty neuvottelu ELY:n, kunnan ja PuhTo:n edustajien kesken. Tohmajärven kunnanhallitus suhtautuu myönteisesti Tohmajärven kunnostamisen jatkamiseen. ELY:n, Tohmajärven kunnan ja PuhTo:n edustajien palaverissa kuultiin, että järven tila on parantunut vuosien 2016-2018 kunnostustoimien johdosta, tämä tieto on rohkaiseva kunnostyön jatkamisen osalta. Kunnahallitus toteaa, että tulevaan mahdolliseen kunnostushankkeen rahoitushakemukseen tulisi sisällyttää kustannukset myös projektin hallinnoinnista. Tohmajärven kunta voi toimia tarvittaessa tulevan kunnostushankkeen rahoituksen hakijana, mutta kunnalla ei ole antaa nykyisessä tilanteessa resursseja hankehakemuksen laatimiseen eikä projektin vetovastuussa toimimiseen. Tohmajärven kunnanhallitus suhtautuu myönteisesti tulevan kunnostushankkeen rahoittamiseen, jos hankkeelle saadaan vähintään 70% tuki JTF-rahastosta ja kunnan osuus jäljelle jäävästä 30% omarahoituksesta on korkeintaan 20%.

Kunnahallitus on valmis myöntämään tukea hankkeen suunnittelulle 15.000 euroa.

Esityslistan oheisaineistona on:

Puhdas Tohmajärvi ry:n hakemus koskien suunnittelun rahoittamista

Alustavat kartat kunnostettavasta alueesta

ELY:n päätös kunnostushankkeen suunnittelun rahoittamisesta

Asian valmistelija

kunnanjohtaja Mikko löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh 040 105 4001

Esittelijä

kunnanjohtaja Mikko löppönen, mikko.lopponen@tohmajarvi.fi, puh 040 105 4001

Päätösehdotus

Tohmajärven kunnanhallitus myöntää Puhdas Tohmajärvi ry:lle enintään 15.000 euron rahoituksen Ruostepuron ja Saarakkeenpuron kunnostussuunnittelun omarahoitusosuudeksi.

Keskustelun aikana **esittelijä muutti esittelytekstiään** seuraavasti: Tohmajärven kunnanhallitus suhtautuu myönteisesti tulevan kunnostushankkeen rahoittamiseen, jos hankkeelle saadaan vähintään 70% tuki JTF-rahastosta ja kunnan osuus jäljelle jäävästä 30% omarahoituksesta on enintään 100 000 euroa. Lisäksi Tohmajärven kunta edellyttää, että hankkeella on projektipäällikkö, jolla on aiempaa kokemusta vesistön kunnostushankkeesta.

Keskustelun aikana **esittelijä täydensi päätösehdotustaan** seuraavasti: Jos hankkeen suunnittelukustannukset ovat vähemmän kuin 30.000 euroa niin kunnan osuus hankkeen suunnittelukustannuksista on enintään 50 %.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tämän asian keskustelun aikana TAUKO klo 18:04 – 18:10.

Päätös

Tohmajärven kunnanhallitus päätti myöntää Puhdas Tohmajärvi ry:lle rahoituksen Ruostepuron ja Saarakkeenpuron kunnostussuunnittelun omarahoitusosuudeksi niin, että jos hankkeen suunnittelukustannukset ovat vähemmän kuin 30.000 euroa, niin kunnan osuus hankkeen suunnittelukustannuksista on enintään 50 %.
